

Leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal,

In het onderwijsdebat van afgelopen dinsdag viel het ons op dat er sprake was van een ernstig gebrek aan informatie met name over de gevolgen van de wijziging van de Leerplichtwet. Wij willen u daarom langs deze weg nader informeren over de gevolgen. Ons inziens betekent de voorgenomen wijziging van de Leerplichtwet het EINDE van de onderwijsvernieuwing en einde van de vrijheid van Onderwijs!!

Wij noemen enkele problemen:

- Werkelijke onderwijsvernieuwing was na de WOT 2002 al vrijwel niet meer mogelijk (zie rapport Onderwijsinspectie "niet bekostigd onderwijs" d.d. augustus 2006; blz. 8/9). Dat wordt nu nog veel moeilijker omdat een werkelijk ononderbroken leerweg zoals enkele pioniers die voorstaan wordt gedwarsboomd door een gedetailleerde cesuur tussen basis en voorgezet onderwijs.
- De Raad van State had scherpe aanmerkingen op het wetsvoorstel. De minister heeft daar maar ten dele gehoor aan gegeven. Zo zijn aanmerkingscriteria nog steeds via AMvB, dus buiten het parlement om, door de minister te verzwaren.
- De Onderwijsraad is niet gehoord. Deze Raad heeft bij totstandkoming van de WOT 2002 zeer uitdrukkelijk gesteld dat Toezicht niet het juiste instrument is voor onderwijsverbetering en dat het stellen van deugdelijkheidseisen anderszins zeer terughoudend moet gebeuren (Memorie van Toelichting WOT 2002, artikel 1.4)
- De Raad van State stelde in haar advies het volgende: "De wijze waarop particuliere scholen onderwijs verzorgen, zal zoveel mogelijk vrij zijn, aldus de toelichting. Wat daarvan ook zij, dat er van "minimale" invulling sprake zal zijn, blijkt niet uit het tweede lid van het voorgestelde artikel 1a1." De minister heeft geen reden gezien artikel 1a1 te wijzigen. Het commentaar van de Raad van State blijft onverkort van toepassing. Een tweede advies is niet gevraagd.
- De aanmerkingscriteria construeren materieel een vergunning vooraf doordat reeds bij oprichting moet worden aangetoond dat hieraan wordt voldaan. Een vergunning vooraf wilde uw Kamer niet en de minister heeft toegezegd dat ook niet te zullen bewerkstelligen (o.a. debat vaststelling begrotingsstaat 2006 d.d. 30 oktober 2005). Ondanks die toezegging, is er nu via de weg van de aanmerkingscriteria een vergunningstelsel.
- Er zijn pionierende scholen waarvan de onderwijsinspectie in haar rapport opmerkt dat de school meer aanbiedt dan de reguliere scholen. Omdat de inrichting niet in de kaders van de wet past is het officiële oordeel echter negatief!

Wij noemen enkele niet of nauwelijks gehoorde bezwaren:

- Er ontbreekt een mogelijkheid voor een contra-expertise na een negatief inspectierapport. Dat is hard nodig. De inspectie begrijpt de pioniers nog nauwelijks. De Raad van State constateerde dat de aanmerkingscriteria niet voor alle scholen het relevante toetskader kunnen of mogen zijn.
- Het bevoegd gezag van de school is verantwoordelijk voor de kwaliteit van onderwijs maar heeft geen rechtsingang bij een negatief, onjuist geacht oordeel van de inspectie. Ouders lopen in gevallen van een negatief advies het risico aangeklaagd te worden

wegens overtreding van artikel 2 Leerplichtwet en moeten onderwijsvernieuwing bekopen met een strafzaak.

- Er zou een instantie moeten zijn die bevoegd is tot het afgeven van gelijkwaardigheidsverklaringen (gelijkwaardigheidsverklaringen zijn in de bouw bijvoorbeeld zeer bekend). Dit houdt in dat hetgeen wettelijk is vastgelegd door een alternatief kan worden vervangen waarvan kan worden aangetoond dat dit gelijkwaardig is.
- Particuliere scholen waarvoor een negatief inspectieoordeel is gegeven kunnen direct worden gesloten. Dit is niet acceptabel en strijdig met wat voor bekostigde scholen geldt. Een particuliere school moet de gelegenheid worden geboden tot aanpassing.
- Door het opleggen van de huidige kerndoelen aan het particulier onderwijs wordt een gedwongen cesuur gelegd tussen het door hen gegeven basis- en voortgezet onderwijs. Meerdere particuliere scholen staan een ononderbroken ontwikkeling voor; net als de wetgever!. Deze cesuur is strijdig met hun uitgangspunten en de wijze waarop zij het onderwijs gestalte geven.
- Individuele profielkeuzes zijn in de wet niet mogelijk. De particuliere scholen en leerlingen worden gedwongen de profielkeuzes (HAVO, VWO, VMBO) en de inrichting van de onderwijswetten te volgen, terwijl het merendeel gegronde redenen heeft om die profielkeuze als een van de grote problemen in het bekostigde onderwijs te zien en die dus juist niet te willen maken.

Ik verzoek U minstens de stemming van aanstaande dinsdag uit te stellen totdat U veel beter bent geïnformeerd. U bent daarvoor bij ons te allen tijde welkom. Omdat U wellicht aan dit verzoek geen gehoor kunt/zult geven, geef ik U in het navolgende enkele dringende overwegingen.

Aan de Socialisten en Sociaal-Democraten:

Stemmen vóór deze wetswijziging zal averechts werken. Op twee manieren:

Het dwingend opleggen van de aanmerkingscriteria van bekostiging aan particuliere scholen zal er toe leiden dat de enkele instituten, die U juist zo verfoeit vanwege hun elitaire doelgroep, zullen blijven bestaan. De particuliere scholen met veelal onbezoldigd werkende pioniers nemen ook de zwakkeren op die het bekostigde onderwijs niets kan bieden. Deze scholen lopen het risico te worden gesloten. De door U voorgestane verbetering van het reguliere onderwijs is niet vanzelf te verwachten. De daarvoor benodigde inspiratie en expertise komt bij de pioniers vandaan.

U houdt op basis van het idee “gelijkheid” het (reguliere) onderwijssysteem in stand waar juist zoveel zwakkeren worden gemeten, en beoordeeld als “niet gelijk”. Die houden hun hele verdere leven last van stempels en rapporten. Bij veel pioniers zijn kinderen ECHT gelijkwaardig en voor zichzelf volwaardig. Dat biedt kansen.

Aan de Liberalen:

Anton Philips, Anthony Fokker en vele anderen dankten hun succes niet aan diploma's maar aan levenslust en ondernemingsgeest die niet was getemperd. U weet als geen ander dat

vrijheid noodzakelijke voorwaarde is voor ontwikkeling. Nederland kan als kenniseconomie alleen maar voorop blijven lopen door creativiteit. De pioniers bieden die.

Als ouders geld uitgeven voor hun kind, verwachten zij daar iets voor terug. De vrije marktgedachte houdt niet op als het om onderwijs gaat. De resultaten van het Internationale Democratisch onderwijs laten dat ook zien (Summerhill, Sudbury Valley, Pestalozzi etc.). Pionieren gaat niet helemáál zonder risico's. De Onderwijsinspectie maakt thans een nieuwe ontwikkeling door. Geef die èn de pioniers de tijd.

Van de top 500 succesvolste Nederlanders is meer dan 50% vroegtijdig schoolverlater.

Aan de Christen-Democraten:

U wilt de leerplichtambtenaren dwingen het inspectieadvies op te volgen terwijl de inspectie nog weinig begrijpt van de pioniers onder de particuliere scholen en het toetsingskader niet per definitie geëigend blijkt voor het particuliere onderwijs. U ontnemt zodoende de leerplichtambtenaar die de plaatselijke schoolsituatie kent en contact heeft met de ouders en de kinderen de ruimte voor een eigen oordeel. Onterecht en contraproductief. Daar komt bij dat het gaat om een inspectierapport waartegen geen beroep of contra-expertise open staat. Ondemocratisch en onchristelijk. U laat de roependen in de woestijn.

Aan de Christenen:

U begrijpt de onderwijsvrijheid vanuit een principieel perspectief. Wij delen Uw standpunt in deze.

**Voor elke partij-ideologie is de onderwijsvrijheid van vitaal belang.
Laat deze niet sluipend verloren gaan !**

Tot slot wat citaten van enkele leerlingen:

- “Waarom zou je op een gewone school wèl goed terecht komen ?“ Karoen, 15jr.
- “Iedereen is individueel” Kyara, 15 jr.
- “Hoe kan de economie nou groeien als iedereen hetzelfde blijft? ” Jurriaan, 14jr.
- “Ik wil niet aan de lopende band fabriekskennis binnengepropt krijgen” Pepijn, 17
- “Je wordt vrolijk van deze school en we leren genoeg!” Aldo, 10jr.
- “De regering hoeft zich echt geen zorgen te maken!” Frank, 12jr.
- “Kinderen zijn net als jullie, ook mensen. Wees eens verstandig!” Sofie, 8 jr.

ir.A.Michaël de Vos en J.M. Beckers
Stichting Aventura
Voorsterweg 1
7371 GA Loenen (gld)
055-5051155
archeus@xs4all.nl